

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE L'ASSIGNATURA DE

CONJUNT PIANO

ENSENYANCES ELEMENTALS I PROFESIONALS

**Departament d'Agrupacions Instrumentals del
Conservatori Professional de música d'Altea**

Contingut

INTRODUCCIÓ

1. OBJECTIUS, CONTINGUTS, COMPETÈNCIES PROFESSIONALS I CRITERIS D'AVALUACIÓ.

- Objectius Tercer i Quart d' EE.EE.
- Objectius Primer i Segon d' EE. PP
- Continguts Tercer i Quart d' EE.EE.
- Continguts Primer i Segon d' EE.PP.
- Criteris d'avaluació Tercer i Quart d' EE.EE.
- Criteris d'avaluació. Primer i Segon d' EE.PP.

2. LA PROGRAMACIÓ D'AULA

3. METODOLOGIA DIDÀCTICA, MATERIALS I RECURSOS A UTILITZAR.

- Metodologia
- L'ús de dispositius mòbils com a ferramenta educativa.
- Materials i recursos
- Repertori orientatiu de piano a quatre mans
- Repertori clàssic per a piano a quatre mans
- Transcripcions per a piano a quatre mans
- Repertori per a sis mans
- Repertori per a dos pianos

4. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

- Criteris de qualificació
- Procediment substitutiu de l'avaluació contínua

5. CRITERIS DE PROMOCIÓ: MÍNIMS EXIGIBLES

6. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER A ALUMNES AMB L'ASSIGNATURA DEL CURS ANTERIOR.

7. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Alumnes amb Necessitats Educatives Especials.
- Alumnes avantatjats o amb sobredotació.

8. TRANSVERSALITAT: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TECNOLOGIES DE *L'INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ

- L'ús del mòbil com a ferramenta educativa.

- Reglament de funcionament.

9. ACORDS I CONTINGUTS PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR ADOPTATS EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA.

- Programació d'activitats acadèmiques conjuntes amb altres departaments

10. ACTIVITATS ARTÍSTIQUES, COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

11. AUDICIONS O RECITALS

INTRODUCCIÓ

El conjunt instrumental és una disciplina que permet l'experimentació i l'aplicació, incloent-hi els coneixements adquirits en totes les disciplines, a més de les habilitats adquirides en cursos especialitzats d'instruments. Des d'esta perspectiva, els conjunts també permeten navegar pel repertori en diferents formacions, períodes o estils, demostrant una vegada més que els objectius de les dos matèries han d'harmonitzar-se des d'una perspectiva comuna.

L'assignatura de conjunt tindrà per finalitat, la pràctica instrumental en grup, dirigida al procés d'obtenció de nous coneixements com la unitat de criteri i la igualtat de l'execució, que han de ser les principals metes a aconseguir. L'alumne i l'alumna, com en altres agrupacions, hauran d'incrementar l'actitud d'escolta de tot allò que envolta la pròpia execució unipersonal, per a aconseguir aspectes inherents a tota bona interpretació en l'agrupació: empastament, homogeneïtat en el frasege, igualtat en els atacs, claredat en les textures, etc., adquirint progressivament, una sèrie d'habilitats i hàbits concordes amb el seu paper en el grup, que estarà condicionat al repertori del seu instrument.

En síntesi, el conjunt propiciarà la responsabilitat compartida. D'una banda, les relacions humanes entre discents, acostumats a la pràctica instrumental individual, comportaran com a membres d'un cos col·lectiu, tot un exercici d'adaptació al grup i d'acceptació d'altres instrumentistes.

Finalment, l'assignatura de conjunt possibilita completar aquells aspectes teòrics i pràctics menys desenvolupats en la classe de Piano.

1. OBJECTIUS, CONTINGUTS, COMPETÈNCIES PROFESSIONALS I CRITERIS D'AVALUACIÓ.

Objectius Tercer i Quart d' EE. EE.

1. Comprendre la funcionalitat del conjunt sobre la base de la participació individual.
2. Potenciar l'expressivitat dins del grup.
3. Afavorir la creativitat.
4. Conèixer i familiaritzar-se amb els instruments musicals i la seua tímbrica.
5. Aproximar a l'alumnat al continu històric dels esdeveniments musicals que es veuen traduïxen en continguts per a ell en eixe moment.
6. Aproximar a l'alumnat a la història de l'instrument, dels compositors, dels intèrprets, a la discografia i a la videografia.
7. Familiaritzar-se amb la pràctica instrumental de conjunt.
8. Habituar-se al treball de l'assaig.
9. Desenvolupar la seua capacitat de discriminació auditiva.
10. Gaudir de la participació en un grup instrumental.
11. Apreciar la necessitat de la concertació.
12. Respondre a l'exigència del pols únic.
13. Reconèixer-se dins de la col·lectivitat.
14. Reconèixer els continguts comuns amb altres matèries.
15. Reforçar i afermar els continguts apresos en Llenguatge musical i en Cor.
16. Potenciar la socialització.

Objectius Primer i Segon d' EE. PP

1. Aprofundir en el coneixement dels diferents estils i dels recursos interpretatius de cada un d'ells.
2. Dominar el propi instrument d'acord amb les exigències de cada obra.
3. Respectar les normes que exigix tota actuació en grup i valorar la interpretació en conjunt com un aspecte fonamental de la formació musical i instrumental.
4. Aplicar en tot moment l'audició polifònica per a escoltar simultàniament les diferents parts al mateix temps que s'executa la pròpia demostrant la sensibilitat auditiva necessària per a perfeccionar gradualment la qualitat sonora.

5. Utilitzar una àmplia i variada gamma sonora, de manera que l'ajust de so es realitze en funció dels altres instruments del conjunt i de les necessitats interpretatives de l'obra.

6. Adquirir i aplicar progressivament ferramentes i competències per al desenrotllament de la memòria.

7. Desenrotllar la capacitat de lectura a primera vista.

8. Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.

9. Conèixer i realitzar els gestos bàsics que permeten la interpretació coordinada.

10. Interpretar obres representatives del repertori del conjunt instrumental de dificultat adequada al nivell.

Continguts Tercer i Quart d' EE. EE.

1. El grup: la necessitat de la disciplina de conjunt.
2. Les qüestions mecàniques, versus les expressives.
3. El domini de l'instrument enfront de les exigències del conjunt.
4. La recepció del compàs.
5. El pols extern i el pols intern.
6. L'agògica i la dinàmica.
7. La paleta tímbrica.
8. L'escolta mútua.
9. La terminologia específica aplicada.
10. Aproximació a la història dels esdeveniments musicals.
11. L'assaig i la seua tècnica.
12. Pràctica del repertori triat.
13. Aproximació a la música de cambra.
14. Aproximació a la improvisació.
15. La valoració del públic a través de les audicions

Continguts Primer i Segon d' EE. PP.

1. La unitat sonora: respiració, atac, articulació, ritme, frasege, etc.
2. Agògica i dinàmica.
3. Estudi i pràctica dels gestos anacrúsics necessaris per a tocar sense director o directora.

4. Equilibri sonor i de plans.
5. Desenrotllament de la igualtat d'atacs.
6. Anàlisi i interpretació d'obres del repertori.
7. Pràctica de conjunt de l'agrupació corresponent.
8. Treball gradual del repertori de grup.
9. Valoració del silenci com a marc de la interpretació.

10. Audicions comparades de diferents interpretacions, per a analitzar de manera crítica les característiques de les diferents versions.

Criteris d'avaluació Tercer i Quart d' EE. EE.

1. Valoració de l'actitud de l'alumnat i la seua disposició. Amb este criteri es pretén posar en relleu la importància per al desenrotllament del model formatiu, de l'actitud positiva cap a la participació en el conjunt. Així mateix, este criteri emfatitza la motivació que pot produir la didàctica aplicada. Per tant, permet avaluar la pròpia pràctica docent.

2. Realitzar audicions periòdiques. Amb este criteri es pretén posar ràpidament a l'alumne en contacte amb el públic. Al mateix temps potenciar l'activitat musical de l'entorn docent.

3. Mostrar l'habilitat en el maneig dels termes específics. Amb este criteri es desitja comprovar la voluntat de l'alumnat cap a l'aprofundiment en el fet musical.

4. Interpretar les peces triades. Amb ell, es vol comprovar l'assimilació de continguts i el desenrotllament individual dins del grup. També permet comprovar el desenrotllament general del grup com a unitat, de l'èxit col·lectiu de la qual se sent artífex cada un dels seus membres, reforçant-se així la consciència de grup musical.

5. Interpretació per grups reduïts de peces fàcils que permeten mostrar la capacitat expressiu-musical de cada un. Amb este criteri es vol valorar la particularitat en el desenrotllament formatiu de cada individu. Al mateix temps camina este tractament cap a la comprensió de la música de cambra com a mitjà d'apreciació sensible dels continguts més subtils.

6. Interpretar en grups reduïts bases d'acompanyament i línies melòdiques alternades entre cada membre. Amb este criteri es pretén valorar l'eficàcia de la metodologia aplicada respecte a la comprensió de continguts de creativitat i espontaneïtat musical.

7. Valoració de les actituds i de l'assistència com a garanties de seguiment del procés d'aprenentatge.

Criteris d'avaluació. Primer i Segon d' EE. PP.

1. Interpretar obres del repertori propi de l'agrupació corresponent. Amb este criteri es pretén avaluar la capacitat d'unificació de criteri interpretatiu entre tots els components del grup, i l'equilibri sonor entre les parts.

2. Actuar com a responsable del grup, dirigint la interpretació col·lectiva mentre realitza la seua pròpia part, si és procedent. Mitjançant este criteri es pretén verificar que l'alumne i l'alumna tenen un coneixement global de la partitura i saben utilitzar els gestos necessaris de la concertació. Així mateix, es poden valorar els seus criteris sobre unificació del so, timbre, frasege, etc.

3. Llegir a primera vista una obra de xicoteta dificultat en l'agrupació que corresponga. Este criteri pretén comprovar la capacitat de l'alumne i de l'alumna per a desembolicar-se amb autonomia en la lectura d'un text, així com el seu grau de fluïdesa en la lectura i comprensió de l'obra.

4. Estudiar les obres corresponents al repertori programat. Mitjançant este criteri es pretén avaluar el sentit de responsabilitat com a membre d'un grup, la valoració que té el seu paper dins del mateix i el respecte per la interpretació musical.

5. Interpretar en públic obres del repertori per a conjunt. Este criteri servix per a comprovar la unificació del frasege, la precisió rítmica, l'equilibri sonor, la preparació de canvis dinàmics i d'accentuació, així com l'adequació interpretativa al caràcter i l'estil de la música interpretada.

2. LA PROGRAMACIÓ D'AULA

La programació d'aula respondrà a:

- El nivell de l'assignatura en el qual es troba l'alumne.
- Que obres ha d'interpretar per a aprovar i promocionar de curs.
- Si és procedent d'un altre centre d'ensenyança, el nivell en el qual es troba respecte al nivell del

Conservatori Professional de Música d'Altea.

En ella s'inclourà:

- El treball que el discent ha d'haver superat suficientment al final del curs.
- La seqüenciació orientativa per a aconseguir-ho.
- Les audicions i exàmens que realitzara en cada trimestre.

La distribució temporal dels continguts durant el curs, la programació d'aula formarà part dels documents del docent que, d'una manera individualitzada i diferenciada per a cada grup i alumne, concretarà a principi de curs. Anirà ajustant-la en funció del nivell de consecució d'estos continguts i s'informarà de la mateixa als pares, mares o tutors del discent.

Cada docent és autònom a la seua aula, i, per tant, podrà afegir al seu criteri qualsevol material (obres, estudis, exercicis i continguts) que considere necessari per a complementar l'educació musical dels discents.

3. METODOLOGIA DIDÀCTICA, MATERIALS I RECURSOS A UTILITZAR.

Metodologia

Quant a principis metodològics a seguir a l'hora d'impartir l'assignatura, hem de remetre'ns al Projecte Educatiu de Centre, que desplega alguns dels principis i estratègies més importants a tindre en compte.

La dinàmica de les classes instrumentals de grup difereix enormement de la tradicional classe individual: el professor ha d'atendre el grup com a tal i optimitzar el temps de classe, sense deixar de tindre en compte les diferents necessitats i diferències quant a capacitats i actituds entre l'alumnat. Per este motiu, la ràtio s'haurà de fixar necessàriament en un màxim de 5/1, amb la finalitat que tot l'alumnat puga romandre assegut al piano i tocant durant el període de classe destinat per a tals fins.

Per tant, l'aula destinada a esta assignatura haurà de comptar amb dos pianos, o instruments de teclat, 2 banquetes de piano a 4 mans o banquetes individuals suficients, equip de música i pissarra. De la mateixa manera, es farà ús del projector que posa a disposició el centre.

En concret, posarem l'accent en aquelles estratègies que contribuïsquen a:

- L'increment de la motivació i el desig de gaudir amb la música i el piano.
- El desplegament de la creativitat.
- Fomentar la companyonia i el desenrotllament del sentiment de pertinença a un grup.
- Crear bon ambient, distés, que afavorisca la creativitat, no rutinari, però disciplinat i respectuós alhora.
- L'actitud participativa però també d'escolta.
- Respectar o promoure el sentiment d'autoestima evitant la comparació descoratjadora.
- El desenrotllament de la crítica constructiva.
- Una competitivitat sana, la qual, tractant-la adequadament, és, a vegades, positiva i motivadora.
- Adequar els continguts i la seua seqüenciació al moment i situació del desenrotllament evolutiu de l'alumnat, de manera que l'aprenentatge siga constructiu, progressiu i motivador.
- Motivar a l'alumne per a l'estudi de la música mitjançant la seua activitat i participació en el progrés, donant-li el protagonisme que li corresponga en la seua pròpia formació musical.

-Respectar les peculiaritats dels alumnes, individual i col·lectivament, facilitant així la convivència en el si del grup i la col·laboració, de manera que s'eviten les discriminacions de tota mena.

-Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumne mitjançant l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.

- Procurar que l'assimilació dels continguts conceptuals per part de l'alumne es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.

- Facilitar als alumnes el coneixement i ús del codi convencional d'expressió alhora que la correcció i l'exactitud en l'ús del llenguatge, amb la finalitat que l'aprenentatge i la comunicació siguin efectius.

- Exercitar la creativitat de l'alumne, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals amb la finalitat que pugui superar les dificultats que se li presenten en el procés d'aprenentatge..

L'ús de dispositius mòbils com a ferramenta educativa.

L'ús del mòbil a l'aula permet integrar la cultura i els interessos de l'alumnat al procés d'aprenentatge, facilitant l'adquisició de coneixements i afavorint la motivació. Cada vegada són més els fabricants que inclouen excel·lents aplicacions educatives dins d'estos dispositius.

Possibles usos que podem donar-li:

- Gravació de veu: un instrument ideal per a gravar àudios de la pròpia interpretació de l'alumne/a i observar posteriorment elements específics.
- Ús de la càmera de fotos per a fer tasques d'observació i discriminació d'elements específics.
- Ús de la càmera de vídeo per a observar determinats processos o comportaments.

Materials i recursos

Repertori orientatiu de piano a quatre mans

- *Bärenreiter Piano Album. Vierhändig*, Kassel, Bärenreiter- Verlag, 1996. (EE. PP)
- BIRCH, Svan: *A Sunny Day. 5 Four-handed Pieces for Piano*, Frankfurt, Zimmermann. (EE. PP)
- BRAMSEN, Hanne: *Duets around the world*, Boosey & Hawkes. (EE.EE)
- BRUCKNER, Anton: *3 kleine Stücke*, SCHOTT. (EE.EE)
- CORNICK, Mike: *Jazzy Duets Piano*, Universal Edition. (EE.EE - EE. PP)
- CORNICK, Mike: *Jazzy Duets Piano 2*, Universal Edition. (EE. PP)
- CZERNY, Carl, DIABELLI, Anton: *40 Studietti Melodici*, Ed. Ricordi. (EE.EE - EE. PP)

- DIABELLI, Anton: *Pezzi melodici op. 149*, Ricordi (EE.EE - EE. PP)
- DUVERNOY, Jean-Baptiste: *L' emulazione op.314. 20 piccoli pezzi caratteristici e melodici*, Ricordi. (EE.EE - EE. PP)
- *Easy Music for Piano Duet*, Editio Musica Budapest. (EE. PP)
- HALL, Pauline: *Mixed Doubles. Piano Time Duets Book 2*, Oxford University Press. (EE.EE - EE. PP)
- HEMSLEY DE GAINZA, Violeta: *Piano a quatre mans Llibre II: amb teclat blanques i negres*, Dinsic Barcelona. (EE.EE)
- KADOSA, Pál: *Kleine Suite op.49/c*, Editio Musica Budapest. (EE.EE - EE. PP)
- *Let's Play Together. Pieces for piano duet by classical and romantic composers*, Editio Musica Budapest. (EE. PP)
- MASON, Thierry: *Piano à 4 mains. À l'intention des élèves musiciens de 1ère et 2ème année d'instrument*, Editions Henry Lemoine. (EE. EE)
- NORTON, Christopher: *The microjazz Duets Collection 1*, London, Boosey & Hawkes, 1992. (EE.EE - EE. PP)
- NORTON, Christopher: *The microjazz Duets Collection 2*, London, Boosey & Hawkes, 1988. (EE. PP)
- NORTON, Christopher: *The microjazz Duets Collection 3*, London, Boosey & Hawkes, 1984. (EE. PP)
- NORTON, Christopher: *Latin Duets*, London, Boosey & Hawkes. (EE. PP)
- POZZOLI, Ettore: *10 Piccoli pezzi caratteristici*, Ricordi. (EE. EE - EE. PP)
- RUNSWICK, Daryl: *Boogie Duets for beginners*, Faber Music (EE.EE - EE. PP)
- SCHOLZ, Eugen: *Allerlei vierhändig (Originalstücke volks und Opermelodien) Neuausgabe von Leopold J. Beer. Heft 1*, Verlag Doblinger. (EE.EE)
- TAILLEFERRE, Germaine: *Suite Burlesque. 6 petites pièces faciles pour piano à 4 mains*, Henry Lemoine) (EE. PP)
- *Two at the piano. 50 duets for young pianists*, Faber Music. (EE.EE)
- VINCIGUERRA, Rem: *A quattro mani nel 2000. Divertimenti per pianoforte a quattro mani scritti in stile modern*, Curci-Milà. (EE. PP)
- VINCIGUERRA, Rem: *A quattro mani nel blu. Il prevalc llibre per el studio del pianoforte a quattro mani*, Curci-Milà. (EE.EE - EE. PP)
- VINCIGUERRA, Rem: *A quattro mani nel jazz. Pezzi facili per pianoforte a quattro mani nei ritmi moderni*, Curci-Milà. (EE. PP)

- VINCIGUERRA, Rem: *Crossing Borders. A progressive introduction to popular styles. Piano Duet Book Two*, Edition Peters. (EE- EE. PP)
- WOHLFAHRT, Heindrich: *L'amic dels xiquets. 50 peces melòdiques sobre les cinc notes op. 87. Piano a quatre mans*, Barcelona, Editorial Boileau. (EE.EE)

Repertori clàssic per a piano a quatre mans

- ARENSKY, Anton: *Sis peces infantils*, op. 34; *Dotze peces per a piano a 4 mans*, op. 66
- BACH, J. Ch.: *Sonata per a piano a quatre mans en La M*, op. 18, no.1
- CLEMENTI, Muzio: *Sonaten. Klavier zu 4 Händen*, Frankfurt, Peters.
- CZERNY, Carl: *Deux Sonatines faciles et brillants*, op. 50
- DE MURGÍA, Joaquín Tadeo: *Sonata a 4 mans per a piano en SOL Major*, Real Musical.
- DIABELLI, Anton: *Sis Sonatines op. 163*, Boileau. Ricordi.
- FRANÇAIX, Jean: *15 portraits d'enfants d'Auguste Renoir*, Éditions Musicals Transatlantiques.
- HAYDN, Joseph: *Il mestre e el scolare*.
- KULHAU, Friedrich: *Sonata op. 44 no 1*.
- MILHAUD, Darius: *Enfantines pour piano a quatre mains*, Éditions Max Eschig.
- MOZART, WolfgangAmadeus: *Works for Piano Duet*, Kassel, Bärenreiter-Verlag, 1980
- SCHUBERT, Franz: *Quatre "Ländler", D 814*.
- SCHUBERT, Franz: *Tres marxes militars*, Op. 51.
- SCHUMANN, Robert: *"Marxa d'aniversari op. 85 no 1" i "Dansa op. 85 no 8" en Dotze peces per a xiquets i grans op. 85*.
- SCHUMANN, Robert: *"Vals op. 130 no 2" en Kinderball op. 130*.
- WEBER, Carl Maria Von: *Leichte Stücke op.3*, Bärenreiter.

Transcripcions per a piano a quatre mans

- BACH, Johann Sebastian: *Liebster Jesu, mein Verlangen*, Arr. Leonard Duch, Hinrichsen edition. (EE. PP)
- EMONTS, Fritz: *Around the World with 4 Hands, International Tunes and Danses for Piano Duet*, Magúncia, Schott, 2000. (EE.EE - EE. PP)
- *Great Popular piano Duets*, Arranged by Pamela and Robert Schultz, Belwin. (EE. PP)
- PAPP, Lajos: *Children's Songs from Europe. 46 Pieces for Piano Duet for Beginners*, EDITIO MUSICA BUDAPEST. (EE.EE)
- *Piano Duet Music for Beginners*, Budapest, Editio Musica Budapest, 1972. (EE.EE - EE. PP)
-

- RAVIZÉ, Angèle: *Choix de vieilles chansons harmonisées pour piano à 4 mains parell A. Ravisé. 2o livre*, Durand. (EE.EE - EE. PP)
- *Rock'n roll. Piano Duets*, Hal Leonard Corporation (EE.PP)
- TCHOKOV-GEMIU: *El piano. Música per due. Very easy piano duets*, Madrid, Real Musical, 1993. (EE.EE)

Repertori per a sis mans

- CHARTREUX, Annick: *Pièces faciles pour piano 6 mains. Stompouce*, Van de Velde. (EE.EE - EE. PP)
- MONTANI, Pietro: *Trivalzer. 6 piccole mani*, Ricordi (EE.EE)
- RACHMANINOFF, Serguei: *Dos peces per a piano a sis mans. Romanç, Valse*.
- SCHMITZ, Manfred: *13 Easy Piano Pieces for six hands*, Leipzig, Deutscher Verlag für Musik, 1995. (EE.EE - EE. PP)

Repertori per a dos pianos

- BARTÓK, Béla: *Mikrokosmos*, II vol., no 55. (EE.EE)
- BARTÓK, Béla: *Mikrokosmos*, III vol., no 68. (EE.EE)
- AGAY, Denes: *The joy of two pianos*, Yorktown Music Press.
- BACH, Carl Philipp Emanuel: *Four little duets for 2 pianos*, Schirmer.
- GURLITT, Cornelius: *Huit peces mélodiques per a 2 pianos*, Schirmer.
- PIERNÉ, Gabriel: *March of the Little Til Soldiers for 2 pianos*, Willis Music.

4. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Segons el Decret que sosté esta programació, l'avaluació de l'aprenentatge serà contínua i integradora, tenint en compte els objectius i criteris d'avaluació establits per a cada curs. El professor valorarà de manera constant el progrés que l'alumne va experimentant al llarg de l'any, així com la seua actitud i assistència.

Durant el curs es realitzarà una avaluació formativa que pretén modificar i perfeccionar, durant el mateix procés a avaluar, tot el que no s'ajusta al pla establert o s'allunya de les metes fixades. En el seu plantejament formatiu, l'avaluació és usada per a secundar o reforçar el desenrotllament continuat d'un programa o persona amb la finalitat de provocar la reorientació de la conducta de cada un .

Les estratègies d'avaluació poden variar així mateix segons la metodologia que s'implemente a l'aula, i així realitzant una adaptació considerem les següents relacions entre les dos:

Mètode de lliçó magistral: les estratègies avaluatives idònies serien les proves objectives individuals a través de l'observació directa

Mètode d'estudi de casos: com a estratègia avaluativa indicada estaria la interpretació del repertori proposat i la realització d'un estudi comparatiu amb una versió contrastada (punts forts i febles, etc).

Metodologia de resolució de problemes: les proves d'execució de tasques reals i/o simulades.

Aprenentatge orientat a projectes: concerts públics.

Al final de curs una avaluació final o sumativa, tindrà com a objecte fonamental el control dels resultats de l'aprenentatge. Esta, ha de permetre determinar si s'han aconseguit o no i fins a quin punt, les intencions educatives previstes, i abans de res, determinarà la situació en què es troba cada un dels alumnes en relació amb la consecució dels objectius proposat. Este tipus d'avaluació final ens permetrà emetre juís de valor sobre la validesa del procés d'ensenyança-aprenentatge, permetent-nos en la memòria de final de curs donar-nos les respostes a qüestions com: Era excessivament alt l'objectiu proposat per al nivell del grup? Van ser adequats els continguts seleccionats per a arribar a l'objectiu? Van resultar adequades les activitats? S'han aconseguit els objectius proposats en la programació?, la programació ha sigut efectiva? —Entenent per efectiva a la relació entre temps i esforç emprat en la seua consecució.

La ràtio d'una hora 5/1 que planteja la docència de la nostra assignatura i la seua periodicitat setmanal, ens permet un seguiment molt exhaustiu de l'evolució de l'alumne, no obstant això, altres activitats com a proves i audicions d'aula, audicions departamentals o audicions per nivells, ens permetran comprovar el comportament de l'alumnat en una interpretació artística davant el públic.

Serà de vital importància la informació als pares o tutors a través de les accions tutorialistes proposades pel centre.

Les avaluacions trimestrals són una de les vies més importants, encara que la informació que avança la preavaluació també és una dada molt a tindre en compte. El nostre departament, considera essencial estar en contacte permanent amb les famílies, per a afavorir el procés formatiu dels xiquets que estan en constant desenvolupament físic, intel·lectual i emocional.

Criteris de qualificació

Es valorarà el treball individual a casa i sobretot el treball en equip. S'incidirà, a més, l'actitud en classe com a contingut qualificable.

Procediment substitutiu de l'avaluació contínua

A continuació, es descriu el procediment substitutiu de l'avaluació contínua per a aquells alumnes amb més de 5 faltes sense justificar.

El procediment substitutiu de l'avaluació contínua serà la realització d'una prova en la qual l'alumne demostrarà l'adquisició dels coneixements i destreses de cada una de les àrees de continguts no qualificades o no superades.

Amb la finalitat de poder avaluar correctament, les obres a duo s'hauran d'interpretar entre iguals. Si solament un alumne es presenta a la prova, éste haurà de proporcionar a l'acompanyant d'entre els seus companys que sí han superat els exàmens.

5. CRITERIS DE PROMOCIÓ: *MINIMOS EXIGIBLES

Per als mínims requerits en la promoció s'aplicaran els criteris d'avaluació establits en esta programació didàctica.

Per a superar l'assignatura s'establixen els següents mínims d'exigència:

- Mostrar una actitud de respecte dins del grup cap a la música, els companys i el professor.
- Interpretar el repertori de conjunt (una peça al trimestre) triat pel professor amb la correcció tècnica, musical i de conjunt necessàries.
- Ser capaç de llegir de manera fluida i apropiada fragments a primera vista d'una dificultat adequada al seu curs, tant de piano a quatre mans, com de piano sol.
- Participar de manera activa en les activitats que es proposen a l'aula.
- Participar com a mínim en una audició trimestral, ja siga esta d'aula o pública.

6. ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ PER A ALUMNES AMB L'ASSIGNATURA DEL CURS ANTERIOR.

Els alumnes que tinguen arracada l'assignatura de conjunt del curs anterior tindran l'opció a una recuperació mitjançant un examen que incloga tots els continguts no superats.

Preferiblement es realitzarà a final del primer trimestre, però en qualsevol cas, quan el professor considere que està preparat per a abordar este examen.

7. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

S'entenen com el mitjà pel qual la docència, a través de la posada en marxa d'estratègies concretes variades pot intervenir sobre tot el seu alumnat.

Tenint en compte tots els extrems de cada rang (superior i inferior) es planificaran mesures per a tractar la diversitat de manera explícita, com pot ser exercicis de reforç, per a aquells alumnes que necessiten assentar la matèria, o exercicis amb major calat artístic per a alumnes avantatjats que dominen els aspectes bàsics, xicotetes composicions, etc.

Realitzarem adaptacions curriculars individuals no significatives (ACI) quan en l'avaluació inicial detectem alumnes amb greus deficiències quant al grau de consecució dels objectius del curs anterior, es deguen a un trasllat de centre, a no haver superat una assignatura o es deguen a circumstàncies personals (falta prolongada per malaltia, canvi de domicili a una altra ciutat, falta de disponibilitat d'instrument d'estudi, etc.).

La temporalització prevista pel professor en el seu projecte d'aula no podrà ser aplicada, per la qual cosa haurà de realitzar una redistribució en funció de les capacitats superades per l'alumne. En estos casos és necessari posar-se en contacte amb els pares o tutors legals de l'alumne i comunicar la situació tant a ells com al propi alumne. El professor tutor elaborarà una fitxa de l'alumne on es reflectisca esta adaptació i que servirà de base per a determinar el seu procés de recuperació. El tutor consignarà en la fitxa, almenys, les dificultats mostrades per l'alumne i les mesures educatives complementàries que es proposen als professors del curs al qual s'integre l'alumne, per a afavorir les accions conduents a la seua superació. Esta adaptació serà temporal i no significativa, és a dir, que no podrà suposar en cap cas, a

l'hora d'avaluar, diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d'avaluació amb la resta de l'alumnat. Una vegada realitzada l'adaptació, és responsabilitat de l'alumne la superació positiva dels objectius i continguts necessaris per a l'adequada marxa del curs amb la resta de l'alumnat, reforçant l'estudi i la dedicació.

Alumnes amb Necessitats Educatives Especials.

En el marc de les disposicions establides en la Llei 51/200 de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no discriminació i accessibilitat universal de persones amb discapacitat, i la legislació autonòmica al respecte, no hi ha inconvenient per a aconseguir els objectius curriculars realitzant les convenients adaptacions no significatives, tant en els recursos materials com curriculars (ACINS).

En alumnes amb alguna mena de discapacitat serà ell mateix, al costat dels seus tutors legals, el que comuniqui i facilite al professor tutor la informació necessària per a dur a terme l'adaptació corresponent. Igualment, esta adaptació serà no significativa, és a dir, que no podrà suposar en cap cas, a l'hora d'avaluar, diferències quant a consecució de continguts mínims i criteris d'avaluació amb la resta de l'alumnat.

Alumnes avantatjats o amb sobredotació.

D'igual forma, en el cas que l'alumne supere ràpidament els objectius mínims, el professor ha de complementar la seua formació amb objectius de més nivell. Si supera amb escreix el nivell del curs existix la possibilitat de promocionar, mitjançant la corresponent ampliació, sempre que els altres professors implicats en l'avaluació de l'alumne donen el seu vistiplau i complisca amb la nota mitjana indicada en la normativa corresponent.

8. TRANSVERSALITAT: COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I DE LA COMUNICACIÓ.

S'incorporaran mesures per a difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, així com mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència i discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de discapacitat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

Els temes transversals tracten de continguts no integrats en àrees concretes, per tal motiu poden i deuen ser tractats des d'esta programació. Per a l'assignatura de piano són els següents:

- Educació ambiental: contaminació sonora: cura de l'audició com a sentit bàsic per al futur professional de música.
- Educació per a la salut: posició i to muscular, respiració i relaxació, cuidat dels òrgans d'audició etc.
- Educació per a la igualtat: respecte a la interpretació musical i al nivell d'execució independentment del seu sexe.
- Educació per a l'oci: promoció d'assistència a concerts i actuacions en directe de grans intèrprets.
- Educació moral i cívica: normes de comportament en les audicions públiques i en les classes, acatar decisions del professor, etc.

La música contribueix de manera directa al desenvolupament i tractament de la informació i la competència digital. Des d'esta assignatura, es proposarà la utilització de diverses plataformes que permeten buscar partitures gratuïtes i lliures en la xarxa o bé unes altres que els permeten escoltar interpretacions contrastades de diferents pianistes ja siga del seu propi repertori o un altre.

- Spotify és una plataforma per a sentir música digital. Esta no sols permet buscar i escoltar t*emas en una base de dades legals, i després compartir-los amb altres usuaris, sinó que també brinda la possibilitat de crear llistes de reproducció, utilitzar apps específiques per a Spotify, administrar una col·lecció de música local i fins i tot tindre accés als canals d'informació més privilegiats i complets del món. Spotify ofereix una de les col·leccions de música clàssica més completes de la xarxa i la posa a l'abast de tots els que tinguen un compte gratuït o de pagament.

<https://www.spotify.com/es/for-music/>

- IMSLP (International Music Scores Library Project) és una biblioteca virtual on es poden consultar i baixar de manera gratuïta i legal aquelles partitures necessàries per al seu estudi en classe o de manera autònoma.

https://imslp.org/wiki/main_page20

Una altra pàgina de descàrrega de partitures és:

- <http://www.entre88tedas.es/foro/viewtopic.php?t=1203>

També es podrà informar l'alumne de l'existència d'editors musicals, especialment el programa lliure museScore. <http://musescore.org/>

L'ús del mòbil com a ferramenta educativa.

Els docents i els pares considerem sovint que el mòbil és més un obstacle que una oportunitat per a l'aprenentatge. No obstant això, en comptes de recórrer a la típica actitud repressora, podem convertir el seu ús en una experiència educativa, ja siga per a reflexionar sobre el seu ús responsable com per a utilitzar-ho com una ferramenta més dins de l'aula. No oblidem que els alumnes tenen a mà un dispositiu multimèdia, amb càmera de fotos, càmera de vídeo, gravadora de so amb reproductor d'àudio, a més de connexió sense fil a Internet. Tot això fa del mòbil una ferramenta privilegiada i a mà. A l'ús educatiu del mòbil se'l denomina *mobile learning* o *m-learning*. Este concepte inclou qualsevol dispositiu mòbil (telèfons intel·ligents, tauletes, ereaders).

L'ús del mòbil a l'aula permet integrar la cultura i els interessos de l'alumnat al procés d'aprenentatge, facilitant l'adquisició de coneixements i motivant. Cada vegada són més els fabricants que inclouen excel·lents aplicacions educatives dins d'estos dispositius.

Possibles usos que podem donar-li dins de l'aula:

- Gravació de veu: un instrument ideal per a gravar àudios de la pròpia interpretació del discent i observar posteriorment elements específics.
- Ús de la càmera de fotos per a fer tasques d'observació i discriminació d'elements específics.
- Ús de la càmera de vídeo per a observar determinats processos o comportaments.

Reglament de funcionament:

1. Les gravacions en vídeo i àudio de les interpretacions dels discents estan permeses tant en audicions públiques com en les sessions lectives de classe.
2. Estes gravacions tindran caràcter i ús pedagògic, així serà comunicat al discent i família prèviament a principi de curs.
3. Com que forma part de la metodologia explicada a principi de curs, no serà necessari demanar permís cada vegada que es vulga realitzar una gravació amb estos fins.
4. Les gravacions no s'esborraran en cap cas ni es difondran fora de l'àmbit del departament, sent custodiades pel docent que les realitze.
5. El departament no realitzarà còpies per als discents ni els pares de les seues pròpies gravacions.
6. En les audicions públiques els pares podran realitzar les gravacions que consideren, no responsabilitzant-se el departament del seu ús.
7. Els discents no podran realitzar gravacions ni fotos en classe sense el consentiment del docent.

9. ACORDS I CONTINGUTS PER A LA CONVIVÈNCIA ESCOLAR ADOPTATS EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA.

Els acords seran els adoptats en el Pla de Convivència, aprovats per la Comissió de Coordinació Pedagògica.

Programació d'activitats acadèmiques conjuntes amb altres departaments

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual i aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica per al curs 2025-2026.

Així mateix, amb la finalitat de realçar la transversalitat d'esta assignatura i integrar als alumnes de Piano en la vida cultural del Centre, es valorarà la proposta d'activitats en altres assignatures grupals.

10. ACTIVITATS ARTÍSTIQUES, COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Es realitzaran totes aquelles activitats previstes en la Programació General Anual i aprovades per la Comissió de Coordinació Pedagògica per al curs 2025-2026.

Les activitats comprendran les següents modalitats presencials: eixides a audicions del departament de piano dins i fora del centre, assistència a cursos i classes magistrals impartits per docents de prestigi i eixides a concerts.

11. AUDICIONS O RECITALS

Els alumnes realitzaran una presentació del repertori treballat, almenys una vegada al trimestre, amb un nivell suficient de consecució dels continguts mínims exigits per a superar el curs.

Esta presentació, es realitzarà a l'aula i sense públic, però tindrà un caràcter de recital tradicional, on els propis alumnes escoltaran els seus companys i tocaran les peces que els corresponguen.

El professor podrà proposar la realització de més presentacions als alumnes i les concretarà en la seua programació d'aula, en funció del nivell de desenvolupament de competències. Així mateix, l'alumnat seleccionat podrà participar de manera activa en audicions i concerts organitzats pel centre, dins o fora d'este.